

Plan za Kanton Sarajevo 2026 — 2030.

Devet oblasti, konkretne mjere i način na koji se mjeri rezultat. Program kandidata za Skupštinu Kantona Sarajevo.

Meša Selimović

Kandidat za Skupštinu Kantona Sarajevo
Stranka demokratske akcije

Sadržaj

Dokument je podijeljen na devet oblasti. Svaka je napisana po istoj strukturi — stanje, mjere koje ću zastupati i pokazatelji po kojima se rezultat može provjeriti.

UVOD

—	Šta Skupština Kantona Sarajevo zaista može	2
---	--	---

OBLASTI DJELOVANJA

01	Javne finansije — budžet koji se može pratiti	3
02	Voda i komunalna infrastruktura	4
03	Komunalna higijena	5
04	Zrak i energija	6
05	Saobraćaj i javni prijevoz	7
06	Zdravstvo	8
07	Obrazovanje i mladi	9
08	Privreda, rad i investicije	10
09	Porodica, stanovanje i kvalitet života	11

NAČIN RADA I NAPOMENE

—	Kako radim: od prijave građanina do rješenja	12
—	Šta ovaj plan nije	12

Kandidat	Nivo vlasti	Izborni dan
Meša Selimović redni broj 15	Skupština Kantona Sarajevo 35 zastupnika	Nedjelja, 4. oktobra 2026.

Šta Skupština Kantona Sarajevo zaista može

Skupština Kantona Sarajevo broji 35 zastupnika. Donosi kantonalne zakone i budžet, bira i smjenjuje Vladu Kantona i kontroliše njen rad. U kantonalnoj nadležnosti su zdravstvo, obrazovanje, socijalna zaštita, komunalna privreda, saobraćaj, prostorno uređenje i unutrašnji poslovi na nivou Kantona.

Budžet Kantona Sarajevo za 2026. godinu iznosi blizu dvije milijarde konvertibilnih maraka. To je najveći kantonalni budžet u Federaciji BiH. Pitanje, dakle, nije ima li novca — nego šta se za taj novac isporuči i može li građanin to provjeriti. Petnaest godina radim upravo taj posao: planiranje, kontrolu izvršenja i izvještavanje. To je ono što donosim u Skupštinu.

Javne finansije — budžet koji se može pratiti

Stanje

Kanton Sarajevo raspolaže najvećim kantonalnim budžetom u Federaciji BiH, ali je javnost gotovo isključivo upoznata s njegovim usvajanjem — ne i s izvršenjem. Građanin teško može odgovoriti na jednostavno pitanje: koliko je od planiranog novca za neki projekat zaista potrošeno i šta je za to dobijeno. Nalazi revizije se objavljuju, ali bez obaveznog i rokovima vezanog postupanja po njima. Neutrošena sredstva i rebalansi uzrokovani lošim planiranjem redovno se ponavljaju.

Šta ću zastupati

- Javno dostupan pregled izvršenja budžeta **po projektima**, a ne samo po budžetskim pozicijama, s ažuriranjem najmanje kvartalno.
- Obavezno postupanje po nalazima Ureda za reviziju — svaki nalaz dobija rok, mjeru i odgovornu osobu, uz izvještaj Skupštini.
- Analiza opravdanosti i procjena troška životnog ciklusa prije svakog većeg kapitalnog izdvajanja.
- Objedinjene javne nabavke kantonalnih ustanova i preduzeća tamo gdje se time postiže niža cijena, uz javno objavljene ugovore.
- Redovno izvještavanje o poslovanju kantonalnih javnih preduzeća, uključujući gubitke, potraživanja i broj zaposlenih.
- Smanjenje udjela neutrošenih sredstava kroz realnije planiranje i ranije pokretanje procedura.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Postoji li javno dostupan i redovno ažuriran pregled izvršenja po projektima.
- Udio realizovanih revizorskih preporuka u odnosu na ukupan broj nalaza.
- Kretanje udjela neutrošenih sredstava i broja rebalansa u toku godine.
- Broj kantonalnih javnih preduzeća koja posluju s gubitkom, iz godine u godinu.

Stanje

Gubici u sarajevskoj vodovodnoj mreži procjenjuju se na preko 70 posto — to znači da najveći dio zahvaćene i prerađene pitke vode nikada ne stigne do česme. Posljedica su redukcije koje su u sušnom dijelu godine postale redovna pojava, a ne izuzetak. U dijelovima Kantona vodovodna i kanalizaciona mreža još uvijek nije izgrađena. Istovremeno, nova stambena naselja se grade brže nego komunalna infrastruktura koja ih treba opslužiti.

Ovo nije problem koji rješava jedna sezona i jedna odluka. To je višegodišnji investicioni ciklus koji traži stabilan izvor finansiranja i jasno mjerenje učinka svake dionice.

Šta ću zastupati

- Višegodišnji program obnove vodovodne mreže s **obavezujućim godišnjim ciljem smanjenja gubitaka**, a ne samo s planiranim iznosom ulaganja.
- Mjerenje i javno objavljivanje gubitaka po zonama, kako bi se ulagalo tamo gdje mreža najviše propušta, a ne tamo gdje je najlakše kopati.
- Dugoročna zaštita izvorišta i osiguranje rezervnih kapaciteta pitke vode za sušne periode.
- Nastavak izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže u dijelovima Kantona gdje je nema, po redoslijedu utvrđenom prema broju stanovnika i stanju postojećih rješenja.
- Riješena komunalna infrastruktura kao **uslov**, a ne kao posljedica izdavanja odobrenja za veću stambenu gradnju.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Procenat gubitaka u mreži, mjereno i objavljen po zonama, iz godine u godinu.
- Broj dana s redukcijama vode i broj domaćinstava koja su ih osjetila.
- Kilometri obnovljene i novoizgrađene vodovodne i kanalizacione mreže godišnje.

Stanje

Čistoća ulice, kontejnerskog mjesta i parka jedina je komunalna usluga koju građanin vidi svakog dana i po kojoj sudi o cijeloj upravi. Problem u Kantonu Sarajevo nije samo količina otpada nego neredovnost odvoza, dotrajale i nedovoljne posude, divlje deponije na rubovima naselja i zapuštene zelene površine.

Kantonalna komunalna preduzeća godinama rade s ograničenim sredstvima i zastarjelom mehanizacijom. Uz to je odgovornost razasuta između Kantona, općina i preduzeća, pa građanin koji prijavljuje neodvezeno smeće najčešće ne zna kome se obraća — a prijava se izgubi između instanci.

Šta ću zastupati

- Javno objavljen raspored odvoza otpada po ulicama, uz mogućnost prijave propuštenog odvoza i **obavezu naknadnog izlaska u zadatom roku**.
- Obnova i proširenje mreže posuda i kontejnerskih mjesta, uz redovno pranje i dezinfekciju — posebno ljeti.
- Proširenje odvojenog prikupljanja otpada i mreže reciklažnih dvorišta, uz jednostavno objašnjenje građanima šta ide u koju posudu.
- Sistemsko uklanjanje divljih deponija, s nadzorom lokacija koje se ponavljaju i stvarnom sankcijom za nesavjesno odlaganje, uključujući građevinski otpad.
- Redovno održavanje parkova, drvoreda, dječijih igrališta i zelenih površina — plan održavanja, a ne samo plan izgradnje.
- Ulaganje u mehanizaciju i radne uslove komunalnih radnika; njihova oprema i plata su preduslov za uslugu, a ne stavka za štednju.
- Jasna podjela odgovornosti između Kantona, općina i komunalnih preduzeća, s jednim mjestom za prijavu i vidljivim statusom svake prijave.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Udio odvojeno prikupljenog otpada u ukupnoj količini.
- Broj prijava neodvezenog otpada i prosječno vrijeme do postupanja.
- Broj uklonjenih divljih deponija i broj lokacija na kojima se ponovo pojave.
- Površina redovno održavanih parkova i zelenih površina po stanovniku.
- Prosječna starost i raspoloživost mehanizacije komunalnih preduzeća.

Stanje

Sarajevska kotlina svake grijne sezone ulazi u epizode prekomjernog zagađenja zraka, do stepena uzbune. Uzroci su poznati i mjereni: individualna ložišta na čvrsta goriva, saobraćaj i energetske neefikasne zgrade, uz meteorološke uslove koji zagađenje zadržavaju pri tlu. Kanton je pokrenuo programe utopljanja objekata, gasifikacije i praćenja kvaliteta zraka, ali obim tih programa još uvijek zaostaje za veličinom problema.

Obavještenje o epizodi zagađenja nije mjera. Mjera je zamjena izvora grijanja i smanjenje potrošnje energije — i to u naseljima gdje je koncentracija individualnih ložišta najveća.

Šta ću zastupati

- Ubrzanje gasifikacije i priključenja na toplotnu mrežu, s prioritetom za naselja s najvećim brojem individualnih ložišta na čvrsta goriva.
- Proširenje programa utopljanja stambenih objekata, uz obavezno mjerenje ostvarene uštede energije nakon radova.
- Podrška zamjeni najzagađenijih ložišta, s prioritetom i većim udjelom sufinansiranja za domaćinstva slabijeg imovinskog stanja.
- Postepena elektrifikacija javnog voznog parka i vozila kantonalnih institucija.
- Mjere koje se aktiviraju **automatski** po dostizanju propisanih vrijednosti, umjesto odluka koje se donose kad je epizoda već na vrhuncu.
- Zaštita i proširenje zelenih površina kao trajne, a ne sezone mjere.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Broj dana godišnje s prekoračenim graničnim vrijednostima i broj proglašanih epizoda.
- Broj domaćinstava prevedenih s čvrstih goriva na gas, toplotnu mrežu ili druge čistije izvore.
- Broj utopljenih objekata i izmjerena ušteda energije po objektu.
- Udio vozila javnog prijevoza s pogonom bez direktne emisije.

Saobraćaj i javni prijevoz

Stanje

Kanton Sarajevo istovremeno ima više otvorenih saobraćajnih gradilišta nego završenih pravaca. Dio poslova je u posljednjem periodu doveden do kraja — rekonstruisana je tramvajska pruga, a pojedine dionice novih saobraćajnica su puštene u promet. Drugi dio se odužio toliko da su rokovi izgubili značenje. Za građanina je učinak isti: gužva, zaobilaženje i nepouzdan red vožnje.

Uz to, javni prijevoz nema jedinstvenu kartu ni jedinstven informacijski sistem, a mirujući saobraćaj se rješava kaznama umjesto kapacitetom.

Šta ću zastupati

- **Dovršetak započetog prije otvaranja novog** — javno objavljena dinamika radova po dionicama i izvještaj Skupštini o svakom kašnjenju.
- Obnova voznog parka javnog prijevoza i pouzdan red vožnje, posebno prema rubnim općinama Kantona.
- Jedinstvena karta i jedinstven informacijski sistem za sve prijevoznike u Kantonu, s vidljivim dolascima u realnom vremenu.
- Sistemsko rješavanje mirujućeg saobraćaja: garaže na planiranim lokacijama, sistem „Parkiraj i vozi” na ulazima u grad i digitalna naplata.
- Povezana mreža biciklističkih staza umjesto nepovezanih dionica, te sigurne pješačke zone i prilazi oko škola.
- Modernizacija svjetlosne signalizacije i upravljanje saobraćajem na osnovu podataka o protoku.

Šta znači „Parkiraj i vozi”. To je sistem parkirališta na ulazima u grad i uz veće stanice javnog prijevoza, gdje vozač ostavi automobil i put do centra nastavi tramvajem, trolejbusom ili autobusom. Jedna karta pokriva i parkiranje i vožnju, pa je takav dolazak u grad jeftiniji od vožnje do centra i traženja mjesta na ulici. U evropskim gradovima to je uobičajeno rješenje jer istovremeno smanjuje gužve u užem jezgru, potražnju za parkingom i broj automobila koji zagađuju zrak. Za Sarajevo, čija se kotlina zimi puni izduvnim gasovima, to nije pitanje udobnosti nego zdravlja.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Broj dionica završenih u roku u odnosu na ukupan broj započetih.
- Prosječno vrijeme putovanja na glavnim pravcima u vršnim satima.
- Broj prevezenih putnika i tačnost polazaka javnog prijevoza.
- Broj novih parking mjesta u garažama i na „Parkiraj i vozi” lokacijama.

Stanje

Liste čekanja na dijagnostiku i specijalističke preglede ostaju najvidljiviji problem zdravstva u Kantonu Sarajevo. Poduzimaju se mjere — ugovaranje dodatnih pregleda kod ugovornih ustanova, prekovremeni rad — ali one djeluju na posljedicu. Uzrok je organizacione prirode: nedovoljan i sve stariji kadar, neujednačena iskorištenost kapaciteta i sistemi naručivanja koji ne funkcionišu onako kako je zamišljeno.

Ovu oblast poznajem iz prve ruke. Čekanje se ne skraćuje samo novcem, nego rasporedom, podacima i odgovornošću za rezultat.

Šta ću zastupati

- Javno objavljivanje dužine listi čekanja po ustanovama i po uslugama, s redovnim ažuriranjem — jer se ne može popraviti ono što se ne mjeri.
- Funkcionalno elektronsko naručivanje i jedinstveni elektronski karton pacijenta na nivou Kantona.
- Mjere zadržavanja ljekara i medicinskih sestara: uslovi rada, jasna politika specijalizacija i podrška u rješavanju stambenog pitanja.
- Jačanje primarne zdravstvene zaštite kako bi rasteretila bolnički nivo, uz dostupnost porodičnog ljekara u svim dijelovima Kantona.
- Kontrola kvaliteta i troška ugovorenih usluga, uz očuvanje i jačanje javnog zdravstva.
- Programi prevencije i ranog otkrivanja bolesti, s mjerljivim obuhvatom stanovništva.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Prosječno vrijeme čekanja na najtraženije preglede i dijagnostiku.
- Neto promjena broja zdravstvenih radnika u kantonalnim ustanovama.
- Udio pregleda naručenih elektronski i udio otkazanih termina.
- Obuhvat preventivnih programa u ciljnim starosnim grupama.

Stanje

Kanton Sarajevo je u posljednjem periodu uveo besplatne udžbenike u osnovnim školama i, za razliku od većine BiH, bilježi rast broja učenika. To su dobri pokazatelji i nema razloga da se predstavljaju kao nešto što tek treba uraditi. Otvorena pitanja su drugdje: kapaciteti vrtića, sadržaj i kvalitet nastavnih programa, veza obrazovanja s tržištem rada i, iznad svega, razlog da mlad čovjek ostane.

Nedostatak mjesta u vrtićima nije samo obrazovno pitanje — to je pitanje da li roditelj, najčešće majka, može raditi.

Šta ću zastupati

- Dovoljno mjesta u vrtićima, kroz kombinaciju izgradnje novih i proširenja postojećih kapaciteta, s javno objavljenim listama čekanja po općinama.
- Osavremenjivanje nastavnih programa uz jaku informatičku i praktičnu komponentu, u saradnji s privredom.
- Stipendije i ciljana podrška deficitarnim zanimanjima i zanatima.
- Obavezna i plaćena praksa u privredi za srednjoškolce i studente, uz jasan standard kvaliteta prakse.
- Podrška nadarenim učenicima i programi za učenike kojima je potrebna dodatna pomoć — oboje, ne jedno umjesto drugog.
- Mjerljiv program zadržavanja mladih koji povezuje stan, prvi posao i prostor za rad, umjesto pojedinačnih akcija bez međusobne veze.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Broj djece na listi čekanja za vrtić, po općinama.
- Udio učenika i studenata koji su prošli praksu u privredi.
- Broj dodijeljenih stipendija u deficitarnim zanimanjima.
- Migracioni saldo mladih u dobi od 20 do 35 godina u Kantonu.

Stanje

Najskuplji trošak privrede u Kantonu Sarajevo često nije porez nego vrijeme. Vrijeme čekanja na dozvolu, na saglasnost, na priključak. Procedure su rascjepkane između nivoa vlasti i nisu dovoljno digitalizovane, pa investitor — domaći jednako kao i strani — plaća neizvjesnost. Istovremeno, sredstva iz evropskih fondova i međunarodnih programa ostaju nedovoljno iskorištena, jer za njih treba pripremljen projekat, a ne samo interes.

Ovo je oblast u kojoj Skupština može djelovati odmah, jer se rješava propisom — a ne novcem.

Šta ću zastupati

- Skraćivanje i digitalizacija postupaka izdavanja dozvola, s **propisanim rokovima i posljedicom za njihovo prekoračenje**.
- Jedno mjesto za investitore i za pokretanje posla, umjesto obilaska više institucija.
- Preispitivanje parafiskalnih nameta na kantonalnom nivou i ukidanje onih koji donose manje nego što košta njihova naplata.
- Ciljani poticaji malim i srednjim preduzećima, domaćoj proizvodnji i izvozno orijentisanim djelatnostima, s obaveznim izvještajem o učinku.
- Sistemska priprema projekata za EU fondove i međunarodne programe, uz stalni tim koji te projekte vodi.
- Prekvalifikacija i dokvalifikacija prema stvarnim, iskazanim potrebama poslodavaca, a ne prema unaprijed zadatom katalogu obuka.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Prosječan broj dana od podnošenja zahtjeva do izdavanja dozvole.
- Udio postupaka koji se u cijelosti mogu završiti elektronski.
- Iznos povučenih sredstava iz EU fondova i međunarodnih programa.
- Broj novoosnovanih preduzeća i neto promjena broja zaposlenih u Kantonu.

Porodica, stanovanje i kvalitet života

Stanje

Kanton Sarajevo je pokrenuo stambenu podršku mladima i subvencionisanje troškova stanovanja. To je ispravan smjer. Pitanje je da li je podrška dovoljno velika, dovoljno predvidiva i dovoljno dostupna onima koji tek počinju — jer stan u Sarajevu odavno nije pitanje štednje nego pitanje pristupa.

Uz to, porodična i dječija davanja u praksi zavise od godišnjih odluka, što porodici otežava planiranje. A kvalitet svakodnevnog života — igralište, klupa, osvijetljena ulica, pristupačan pločnik — često se tretira kao ono što dolazi na kraju, ako ostane novca.

Šta ću zastupati

- Stabilna, višegodišnja stambena podrška mladima i mladim bračnim parovima, s unaprijed poznatim uslovima i predvidivim rokovima javnih poziva.
- Podrška izgradnji priuštivog stanovanja i stanovanja u zakup, umjesto oslanjanja isključivo na tržišnu gradnju.
- Predvidiva porodična i dječija davanja, definisana propisom, a ne godišnjom odlukom.
- Uređeni javni prostori, igrališta i zelene površine u naseljima, uz redovno održavanje — a ne samo izgradnju.
- Puna pristupačnost objekata, pločnika i javnog prijevoza osobama s invaliditetom, roditeljima s kolicima i starijim osobama.
- Podrška ustanovama i udruženjima koja rade s porodicom, djecom s poteškoćama u razvoju i starijim osobama, kroz javne pozive s praćenjem rezultata.

KAKO SE MJERI REZULTAT

- Broj porodica koje su ostvarile stambenu podršku i prosječan iznos po korisniku.
- Broj izgrađenih i dodijeljenih priuštivih stambenih jedinica.
- Broj uređenih i redovno održavanih igrališta i javnih površina.
- Broj objekata i stanica javnog prijevoza usklađenih sa standardima pristupačnosti.

Kako radim: od prijave građanina do rješenja

Plan bez postupka ostaje spisak želja. Ovako radim kao vijećnik u Općinskom vijeću Novo Sarajevo i tako namjeravam raditi u Skupštini Kantona Sarajevo — razlika je u nivou nadležnosti, ne u postupku.

01 · Prijava

Problem stiže porukom, pozivom ili na terenu.

02 · Teren

Provjera stanja i tačne lokacije, uz dokumentaciju.

03 · Inicijativa

Pisani zahtjev nadležnoj instituciji, s rokom.

04 · Sjednica

Tema ulazi u dnevni red i dobija javni odgovor.

05 · Objava

Odgovor i status objavljeni su javno, svako ih može provjeriti.

Sve inicijative iz mog vijećničkog mandata — zahtjev, odgovor institucije i status — objavljene su na www.mesaselimovic.ba, u rubrici „Diskusije i inicijative”. Taj princip nije marketinški: on je jedini način da birač provjeri da li je obećanje ispunjeno, bez oslanjanja na moju riječ.

Šta ovaj plan nije

Ovaj dokument namjerno ne sadrži nekoliko stvari, i to treba reći otvoreno.

- **Ne obećava ono što je već urađeno.** Mjere su pisane nakon provjere statusa, a ne prepisane iz ranijih programa.
- **Ne obećava ono što nije u nadležnosti Kantona.** Za pitanja koja se rješavaju na federalnom ili državnom nivou, uloga zastupnika je da inicira i zagovara — i tako je i napisano.
- **Ne navodi rokove koje jedan zastupnik ne može garantovati.** Skupština ima 35 zastupnika i odlučuje većinom; ono što jedan zastupnik garantuje jeste pokretanje, glas i javno izvještavanje.
- **Ne navodi pojedinačne projekte po naseljima ondje gdje status nije bilo moguće pouzdano utvrditi.** Konkretna lokacija dolazi kroz inicijativu, nakon izlaska na teren.

Kontakt. Ako u vašem naselju postoji problem koji nije obuhvaćen ovim planom, javite mi ga — putem forme na www.mesaselimovic.ba ili preko društvenih mreža. Navedite lokaciju i, ako je moguće, fotografiju. To najviše ubrzava postupak.